

ROB RUGGENBERG

SLAVEN HALER

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV

2013

EERSTE DEEL

AFRIKA

NOVEMBER 1637

O B A A

Het meisje had de slang al een poosje rond zien kruipen in de buurt van de witte toverhut, maar ze had niets gezegd, niemand gewaarschuwd. Ze hoopte dat hij de oude obiaman dood zou bijten die in de opening hurkte, toverspreuken mompelend, terwijl hij zwarte steentjes van de ene in de andere hand gooide, steeds maar opnieuw.

Ze haatte de obiaman, omdat hij wist dat ze anders was, omdat hij tegen de dorpelingen had gezegd dat zij het Oog had en het Oor. Sindsdien durfde niemand haar meer recht aan te kijken, en veel mensen zwegen of begonnen te fluisteren als zij in de buurt kwam.

Ze zag de trillende staart van de slang onder de toverhut uitsteken. Obaa huiverde, hoewel het heet was en de zon op het net aangeveegde zand brandde. Ze hoopte dat de slang onder de toverhut een gat kon vinden om naar binnen te kruipen. Ze zag hem al op de gevlochten mat liggen en daarna door de hut glijden, met soepele kronkelingen, recht op de blote rug van de tovenaars af.

Obaa kneep haar ogen dicht en fantaseerde hoe de slang zich achter de oude man oprichtte en hoe het beest zijn kop heen en weer bewoog, de juiste plaats zoekend om toe te slaan: links onderaan de rug, daar waar het een beetje vlezig is, zodat giftanden er diep in kunnen wegzinken.

Toen ze achter zich het geluid hoorde van rammelende kookpotten deed ze haar ogen weer open. De obiaman zat nog steeds in de opening van zijn hut. Ze zag de slang nergens meer.

‘Schiet eens op, luie meid. Maak die pannen schoon. Dat zit daar maar in de zon te niksen alsof ze een man is.’ De harde stem van Yamtori klonk schel in haar oren. Obaa stond langzaam op. Ze was loom van de warmte en het felle zonlicht deed pijn aan haar ogen. Ze keek om. De oude vrouw bij wie ze, zolang ze zich herinnerde, had gewoond, keek haar nijdig aan. ‘Nou, komt er nog wat van?’

Obaa nam de zwarte ijzeren potten van haar over en wilde net wegelopen in de richting van de rivier, om ze daar met zand en water schoon te schrobben, toen haar oog weer op de toverhut viel. De obiaman hing in een rare houding tegen de wand van de hut, alsof hij had geprobeerd op te staan en toen de kracht daarvoor had verloren. Zijn benen lagen gekruist, zijn ene hand lag in het zand; de zwarte steentjes waren eruit gerold. De andere arm had hij achter zijn rug, alsof hij daar naar iets had gegrepen. Zijn rimpelige gezicht was vertrokken in een akelige grijns. Zijn ogen waren wijdopen en staarden Obaa aan.

Achter Obaa begon Yamtori te gillen.

Het verbaasde Obaa niet dat de dorpelingen haar niet bij de begrafenis van de obiaman wilden zien. Ze hadden haar nooit gemogen, met haar lichtbruine huidskleur, haar rare oren en haar bronskleurige haar dat minder kroesde dan dat van de anderen. Ze was een vreemdelinge in het kleine dorp aan de zee, ze hoorde hier niet, dat was haar altijd duidelijk gemaakt. Al had ze hier haar hele leven gewoond, ze was geen Fanti. Ze was half blank en half Akyem. De dorpelingen behandelden haar als een slavin. Het liefst hadden ze haar verkocht aan de witte slavenhandelaren

die af en toe met hun grote schepen bij het dorp voor anker gingen. Maar de ohene, het opperhoofd, verbood dat.

Waarom de ohene haar beschermde wist ze niet. Hij was niet bijzonder vriendelijk tegen haar; hij behandelde haar net zo als hij de andere jonge slavinnen in het dorp deed. Maar hij wilde gewoon niet dat ze verkocht werd. Yamtori had haar eens verteld dat de ohene haar vader kende, en dat haar vader vroeger elk jaar met zijn schip naar het dorp kwam om vers water in te nemen.

Ze had haar vader één keer gezien. Dat was alweer lang geleden. Ze was toen erg geschrokken. Soms zag ze, als in een bange droom, zijn bleke en zwetende gezicht weer voor zich. Die fletse, lichtblauwe ogen – brr! Ze had gehuild van angst toen de grote witte man zich naar haar toe had gebogen en haar hoofd had aangeraakt. Hij had iets gezegd, maar dat had ze niet verstaan. Ze herinnerde zich dat de man zijn hoed had afgezet. Daaronder had ze haren gezien die in brand leken te staan en aan zijn oren ontbraken oorlelletjes, net als bij haar.

In de maanden daarna hadden de kinderen van het dorp haar voortdurend gepest met haar witte voorouders. Ze was blij dat haar vader zich daarna nooit meer in het dorp had vertoond. Het liefst zou ze hem gewoon vergeten. Ze had al genoeg problemen, vond ze. Haar vader had haar niet eens een echte naam gegeven! Daarom noemden de dorpingen haar ‘obaa huhuni’. Een scheldnaam die zoiets als ‘zwerfster’ betekent. In het begin dacht ze dat het haar echte naam was en op de duur raakte ze eraan gewend.

Aan Yamtori had ze nooit veel gehad. In opdracht van de ohene had de oude vrouw haar altijd wel te eten gegeven, maar verder niks. De vrouw had een hekel aan Obaa en vertikte het om ‘die lelijke slavenmeid’ iets nuttigs bij te brengen. Alles wat Obaa wist had ze opgestoken door stiekem te luisteren als andere meisjes dingen van hun moeders leerden. Zo had ze geleerd zelf vuur

te maken en kende ze de namen van de planten en de dieren. Ze wist hoe ze yamknollen moest smoren tussen hete stenen en hoe ze okra's heerlijk gaar kon stoven met zeezout en kruiden. Ze wist hoe ze een sterk medicijn kon maken van het witte sap van de zaden van de nkrangyeduwa, net niet te sterk, want dan was het middel dodelijk. Ze wist zelfs hoe ze met repen van het stugge blad van de palmboom strikken kon maken om er kleine dieren in te vangen.

Het werd snel donker. Obaa kauwde op een kolanoot en luis-terde naar de trommels die de begrafenis van de obiaman aankondigden. Ze zat op de grond achter Yamtori's hut, en in haar vuist klemde ze de zwarte steentjes die uit de hand van de dode tovenaar waren gevallen. Ze had de steentjes snel opgeraapt toen de oude vrouw was weggerend om hulp te halen. Af en toe keek ze ernaar. In de handen van de tovenaar hadden ze magisch geleken, nu waren het gewoon zwarte steentjes. Ze gooide ze van de ene hand in de andere, zoals ze de obiaman had zien doen, maar er gebeurde niets.

Ze gilte toen een hand haar ruw in de nek greep. Een andere hand pakte haar arm. Als een aapje werd ze heen en weer geschud. De steentjes vielen uit haar hand.

'Jij verschrikkelijk varken,' schreeuwde een mannenstem. 'Meekomen, jij.' De stem was van Kofi, een van de oudere jagers van het dorp.

Obaa probeerde aan zijn greep te ontkomen, maar de man kneep haar arm er bijna af. Hij raapte met zijn vrije hand de zwarte steentjes op en sleurde haar mee, tussen de hutten door, naar de open plaats bij de dorpsboom.

Bij de boom was het erg druk. Tientallen dorpingen zaten op de grond te wachten tot het helemaal donker zou zijn, want dan begonnen de juju-dansen. Midden op de open plek lag de dode

obiaman, in het wit gekleed. Om zijn nek droeg hij een prachtige sebe, een amulet gesneden uit de botten van een ongeborn lam. Rondom het lijk lagen ramshoorns, die gevuld waren met geheime kruiden, en andere toverijen die de obiaman tijdens zijn leven had gebruikt.

Op de hoeken van de open plek brandden vuren. Aan de grote boom stonden vier geiten vastgebonden, die in de loop van de avond geofferd moesten worden. Hopelijk zou hun bloed de geest van de obiaman verzoenen met zijn plotselinge en geheimzinnige dood. Twee mannen sloegen op zware trommels en vrouwen zongen alvast een klaagzang. Ze hielden verbaasd op toen Kofi aan kwam hollen met achter zich een hevig tegenstribbelende Obaa.

Kofi trok het meisje de kring in tot vlak voor de stoel waarin de ohene zat. 'Wo agyimi agtaba se prako,' riep de oude jager met overslaande stem, terwijl hij Obaa op de grond duwde, met haar gezicht in het stof. 'Ze is nog erger dan een varken! Ze heeft de heilige stenen gestolen!'

Het werd doodstil op het plein. Iedereen hield zijn adem in.

De ohene stond op uit zijn stoel. Obaa wilde rechtop gaan zitten, maar Kofi zette zijn voet op haar nek en drukte haar terug, zodat ze plat op de grond kwam te liggen. Ze kon nauwelijks ademhalen, ze hapte stof, het zweet brak haar uit. Toen de druk van Kofi's voet even minder werd draaide ze snel haar hoofd opzij, zodat ze weer lucht kon happen. Kofi zette zijn voet op de zijkant van haar gezicht, half op haar oor. Ze kon nu wel ademen, maar ze hoorde bijna niets meer. Ze dacht de schelle stem van Yamtori te herkennen en daarna de stem van de ohene. Ze verstond er niets van. Toen hoorde ze meer stemmen, soms door elkaar heen. De stemmen klonken boos.

Plotseling haalde Kofi zijn voet weg. Hij trok Obaa ruw over-

eind. Ze veegde het zand uit haar gezicht en keek de kring rond. Aan de gezichten te zien kon ze weinig hulp verwachten. De meeste dorpelingen staarden haar woedend aan. Yamtori keek triomfantelijk.

De ohene was weer in zijn stoel gaan zitten. Het gezicht van het opperhoofd stond koud en streng. Hij zwaaide met zijn gouden staf en het werd muisstil. ‘Obaa huhuni,’ zei hij langzaam, ‘hoe kom je aan de heilige stenen?’

‘Die heb ik achter Yamtori’s hut gevonden,’ loog Obaa zonder aarzelen.

‘Ik geloof je niet,’ zei de ohene.

Obaa sloeg haar ogen neer.

‘Ik vraag het nog één keer,’ zei de ohene. ‘Hoe kom je aan de heilige stenen?’

Obaa haalde haar schouders op en zweeg. Ze staaarde naar de afdruk die haar gezicht in de grond had gemaakt. Ze kon precies zien waar haar wang had gelegen en haar kin. Grappig, ze kon in het zand zelfs haar oor zien, zonder oorlelletje.

‘Obaa, luister je? Deze misdaad kan niet ongedaan worden gemaakt. Wie de heilige stenen steelt moet boeten,’ zei de ohene.

Obaa voelde hoe haar hart begon te bonzen. Haar gedachten gingen heel snel. Wat waren ze van plan? Zouden ze haar pijn gaan doen? Als ze nu wegrende, zouden ze haar dan te pakken krijgen? Vast wel, er waren veel ervaren jagers in het dorp. Wat kon ze nog meer doen? Om genade smeken? Dat hielp vast niet.

Ze haalde diep adem en keek de ohene aan.

‘Yamtori heeft ze gestolen,’ zei ze. Het klonk niet erg overtuigend.

Yamtori schreeuwde van verontwaardiging.

‘Kofi heeft gelijk. Je bent nog erger dan een varken,’ zei de ohene.

Obaa keek weer naar de afdruk in de grond voor haar. Haar gezicht was kleiner dan ze altijd had gedacht.

‘Het is mogelijk dat je ook schuldig bent aan de dood van de obiaman,’ vervolgde de ohene. ‘Dat weet ik niet zeker. Yamtori denkt dat er een boze krah in je woont. Dat is heel ernstig. Als het waar is gaat die geest ons straffen als wij jou kwaad doen. Lang geleden heb ik je witte vader beloofd dat ik je nooit zou verkopen en je altijd hier zou houden. Maar dit gaat boven mijn macht. Ik stuur je naar Nananom Pow Mu. Daar weten ze wel raad met je.’

Nananom Pow Mu!

Obaa sloeg een hand voor haar mond en onderdrukte een kreet.

DE PRA

Een dunne, stinkende ochtendmist hing over de rivier de Pra toen het kleine gezelschap de volgende ochtend naar de oever liep. Er lagen drie kano's in het water, gemaakt van uitgeholde boomstammen.

De avond tevoren hadden sterke mannen de armen van Obaa achter haar rug gewrongen en met ijzeren kettingen vastgemaakt aan haar enkels. Het meisje kon alleen schuifelend lopen. Het ijzer schaafde haar huid, en toen ze naar de rivier strompelde begonnen haar polsen te bloeden. De krijgers keken er niet eens naar. Ze brachten voor een dag of twee voedsel aan boord. De reis kon dus niet lang duren. Obaa zag dat Kofi de leiding had.

De regentijd was net voorbij. Daarom stond het water van de Pra nog hoog. Kofi duwde Obaa door het water naar de grootste boot. Het instappen ging moeilijk. Omdat ze haar handen niet kon gebruiken moest ze zich over de rand van de kano laten vallen. Daarbij haalde ze een schouder lelijk open. Geen van de krijgers stak een hand uit om haar te helpen. Obaa merkte dat de mannen hun best deden om haar niet aan te kijken, alsof ze bang voor haar waren. Ze deden net of ze er niet was.

Voor haar gingen twee mannen zitten; Kofi en nog een andere man namen achter haar plaats. Er gingen, als begeleiding, nog twee kleinere kano's mee, met in elke boot twee krijgers die be-

wapend waren met speren en pijl en boog. Acht grote kerels om één meisje weg te brengen. Ze moesten haar wel heel gevaarlijk vinden.

Op de oever stonden een paar dorpelingen naar hun vertrek te kijken, onder wie Yamtori. Niemand zei iets toen de kano's van wal staken, alleen de oude vrouw stapte naar voren en spuugde drie keer op de grond. Dat deed ze wel vaker, wist Obaa, in de hoop daarmee een vervloeking ongedaan te maken. Obaa kon het niet laten: ze draaide zich half om, keek Yamtori recht in het gezicht en stak haar tong uit. De vrouw slaakte een kreet van afschuw. Kofi zag wat er gebeurde en gaf Obaa met de steel van zijn peddel een harde klap op haar rug.

Een halfuur later was het dorp uit het zicht verdwenen. De smalle boomstamkano's waren alleen op het water. De krijgers peddelden hard, want ze moesten tegen de stroom optornen. Kofi kende de rivier: soms hield hij de ene oever aan en soms de andere oever.

Het was heet op het water en tegen de middag verging Obaa van de dorst. De mannen staken af en toe een hand in het water en dronken dan snel wat rivierwater uit hun handpalm. Obaa kon dat niet; ze kon haar op de rug geboeide armen nauwelijks bewegen. Eén keer keek ze vragend achterom – meteen kreeg ze weer een oplawaai met de peddel. Ze kromp ineen.

Een poosje later liet ze zich opzij vallen, zodat ze dwars in de kano lag. Ze schoof heen en weer tot ze met haar mond bij het vuile water kon dat op de bodem van de boot heen en weer klots-te. Ze likte het op als een hond. De mannen lieten haar haar gang gaan. Omdat ze daarna niet overeind kon komen, bleef ze maar liggen. De kettingen sneden in haar polsen en in haar enkels, maar ze verdroeg het, hoewel de tranen haar in de ogen sprongen. Ze bleef stil liggen, en zo verstreken de uren. De mannen

roeiden stug door, het zweet liep in glimmende straaltjes van hun rug. Ze stopten zelfs niet om te eten.

Obaa deed haar ogen dicht en dacht aan haar moeder, die ze nooit had gekend en die lang geleden in tegenovergestelde richting gereisd was – geboeid, net als zij nu, ontvoerd door krijgers van de Ashanti-stam. De Ashanti voerden vaak roofovervallen uit in het gebied van de Akyem. Ze namen dan mannen, vrouwen en kinderen gevangen en voerden die als slaven mee terug naar hun land.

Obaa vroeg zich af of haar moeder geprobeerd had te ontvluchten. Zelf kon ze aan niets anders denken sinds ze wist dat ze naar Nananom Pow Mu werd gebracht. Ze had geen idee van afstanden, maar ze wist dat deze heilige plaats van de Fanti ergens in het noorden lag, dichtbij het Ashanti-koninkrijk en dus ook dichterbij Akyem, waar haar moeder vandaan kwam. Als ze er in Nananom Pow Mu vandoor kon gaan, zou ze Akyem misschien kunnen bereiken.

Ze had geen gevoel meer in haar linkerbeen en probeerde zich voorzichtig op haar andere zij te draaien. Au, dat deed zeer! Ze kneep haar ogen dicht en fantaseerde verder over haar moederland. De Akyem zouden haar vast en zeker gastvrij ontvangen. Ze zouden haar vertellen hoe haar moeder heette en laten zien waar ze gewoond had, in een mooie hut, met een veldje vol sappige groenten en fris water vlakbij, en ze zou al haar tantes en ooms ontmoeten en iedereen zou aardig en lief voor haar zijn – ja, voor het eerst in haar leven zou ze *gelukkig* worden.

Maar eerst moest ze zien te ontsnappen.

Obaa was niet iemand die gauw de moed verloor. Ze had goed opgelet toen de krijgers haar de vorige avond in de boeien sloegen. De mannen hadden vier kettingen gebruikt, een aan elke pols en enkel. Een ronde ijzeren schakel hield de vier kettingen bij elkaar.

Die schakel was met kracht dichtgeslagen en zou alleen door een sterk iemand weer opengemaakt kunnen worden. Ze moest een stok vinden die ze in de schakel kon steken, dacht ze, dan zou ze het ijzer door stevig heen-en-weer bewegen open kunnen wrieken. Dat zou pijn doen, maar pijn kon ze wel hebben.

In de verte hoorde Obaa een zacht, dof gerommel, als van een regenbui die op een bladerdak valt. Ze hoorde het geluid eerder dan de roeiers. Ze had het nog nooit eerder gehoord, maar ze wist meteen wat het was.

De kano's koersten af op een waterval.

'Opletten!' schreeuwde Kofi. Obaa hoorde aan zijn stem dat hij gespannen was. Ze werkte zich een stukje overeind, zodat ze net over de rand van de kano kon kijken. De vallen lagen vlak voor hen, als een bruisende, witte muur die de doorgang versperde. Daar kon geen kano tegenop.

'Naar de kant!' riep Kofi.

Een van de oevers was hoog, de andere oever was lager en onbegroeid. Daar legden ze aan. Er liep een smal pad omhoog.

Kofi trok Obaa ruw uit de kano. Hij sleepte haar door het water en smeed haar op de kant. 'Hou je mond,' beet hij het meisje toe toen hij zag dat ze wat wilde gaan zeggen.

Obaa zweeg. Ze had willen vragen of ze wat te drinken kreeg, omdat ze toch even stopten, maar dat durfde ze nu niet meer.

De mannen trokken de kano's uit het water. Het hout had zich op de rivier volgezogen met water, dus de kano's waren loodzwaar. De mannen verdeelden de pakken met eten, namen de kano's op hun schouders en klommen met moeite het pad op. Obaa volgde schuifelend. Een flink stuk voorbij de waterval liep de oever af naar een zanderig strandje. Ze legden de kano's weer in het water.

En daar ging het fout.

Toen Obaa het strandje bereikt had, struikelde ze. Ze viel voorover met haar gezicht in het zand. Ze probeerde overeind te komen door zich half om te draaien en vervolgens op haar knieën te gaan zitten. Voor ze zover was gaf een van de mannen haar een harde schop, waardoor ze weer omviel. De kettingen rinkelden.

‘Opstaan, lui varken,’ riep de man.

Obaa kromp in elkaar, in afwachting van meer schoppen.

Kofi kwam aanlopen. Hij greep Obaa om haar middel, tilde haar op en droeg haar door het water naar de grote kano.

De man die haar had geschopt lachte schamper. ‘Waar ga je met die meid heen? Jij wil straks zeker eerst?’

Kofi smiet Obaa in de kano en draaide zich kwaad om. Daardoor zag hij niet dat de boot losraakte en langzaam wegdreef. Een van de andere mannen zag het wel.

‘Daar gaat de kano. Pak hem! Snel!’

‘Te laat! Hij drijft af!’

Obaa hoorde de mannen schreeuwen. Ze lag op de bodem van de kano, met haar gezicht omlaag. Ze kon niets zien, maar aan het schommelen voelde ze dat de kano de rivier op dreef.

Twee mannen sprongen in een van de kleine kano’s en roeiden de grote kano achterna. Die was intussen in het midden van de stroom terechtgekomen en dreef in de richting van de waterval. Kofi en de andere mannen liepen mee langs de oever en schreeuwden aanwijzingen.

‘Naar links! Pas op die grote steen!’

‘Harder! Jullie moeten harder roeien!’

Obaa werkte zich overeind. Zittend op haar knieën zag ze het gevaar naderen. Om haar heen spetterde het al aan alle kanten. Af en toe botste de kano tegen een van de grote stenen die in de rivier lagen; daardoor veranderde hij van koers en zigzagde hij verder, op de waterval af.

Ze keek angstig achterom. De kleine kano kwam dichterbij, de twee mannen peddelden zo hard ze konden. Even later kon een van de twee de rand van de grote kano vastpakken.

Daarmee was het gevaar niet geweken. Integendeel. Beide kano's dreven nu met grote snelheid naar de waterval. De twee mannen keken wanhopig rond of ze ergens een grote kei zagen waar ze de kano's tegenaan zouden kunnen zetten. Maar alles om hen heen was wit van het opspattende en kolkende water. Obaa keek met grote ogen naar de rand van de waterval, die snel dichterbij kwam.

Toen de voorkant van de kano omlaag dook wipte de achterkant omhoog en kwam helemaal uit het water. Obaa werd eruit geslingerd, de lucht in. Ze gilte, en in een flits zag ze een van de mannen voorbijkomen.

Terwijl Obaa viel rukte ze wanhopig aan de kettingen. Met haar handen op de rug kon ze haar hoofd niet beschermen. In de lucht maakte ze een salto en klapte toen in het water. De sterke stroom voerde haar meteen mee.

Ze kon niet zwemmen, maar zelfs al had ze dat gekund, dan had dat niet geholpen: de ijzeren kettingen trokken haar naar beneden.

Ze gilte nog een keer en verdween toen in de diepte.

Het was alsof de armen van haar lichaam werden gerukt. Het deed vreselijk pijn, en Obaa besepte dat ze doodging. Ze kneep haar ogen dicht. Ze had horen vertellen dat mensen die gaan sterven in een keer hun hele leven voor zich zagen. Maar zij zag groene heuvels voor zich en kleine riviertjes. Ze zag het land van haar moeder, en ze hoopte dat haar geest daarheen zou reizen als ze dood was.

Toen voelde ze een harde ruk aan haar armen en kwam haar

hoofd ineens boven water. Ze kon weer lucht happen. Ze hoestte en kokhalsde en ze haalde hortend en met diepe teugen adem, alles tegelijk.

Ze hing aan een arm van Kofi, die grote moeite had om zich met zijn andere hand vast te houden aan een boomstam die in de rivier lag en was blijven steken tussen grote keien. Kofi had gezien waar Obaa onder water was verdwenen en hij was met maaiende armen de rivier in gelopen. Door op goed geluk in het water om zich heen te graaien had hij een van de kettingen te pakken gekregen. Daaraan trok hij Obaa nu het water uit.

De dikke spieren op Kofi's armen zwollen op terwijl hij zich stukje bij beetje langs de boomstam terugwerkte naar de oever. Hij trok Obaa achter zich aan. Even later lagen de twee uitgeput op de kant. De andere mannen kwamen hijgend aanhollen.

'Dank u,' fluisterde Obaa toen ze weer een beetje tot zichzelf was gekomen. Haar armen voelden aan alsof er zware gewichten aan hingen. Haar polsen en enkels bloedden. Ze was misselijk van de pijn en de angst.

'Je hoeft mij niet te bedanken,' snauwde Kofi. 'Ik moet jou naar Nananom Pow Mu brengen en dat zal ik doen ook.'

De oude jager stond op. Samen met de andere overlevenden zocht hij langs de oever naar een spoor van de twee krijgers die met hun kleine kano door de waterval waren meegesleurd. Hun lichamen waren nergens te bekennen; die zouden over een tijdje wel ergens aanspoelen of door krokodillen worden opgegeten.

Wrakstukken van de kleine kano dreven in een bocht van de rivier. Een eindje verder dobberde de grote kano. Hij stond vol water en was beschadigd, maar je kon er nog mee varen. Erger was dat de peddels waren verdwenen. Ook de etensvoorraad die in de grote kano had gelegen was weg.

Kofi besloot dat ze de nacht op de rivieroever zouden doorbrengen. De mannen trokken de grote kano op de kant. Daarna gingen ze het bos in om voedsel te zoeken en geschikt hout om daar nieuwe peddels van te snijden.

Een van de krijgers bleef achter, om Obaa te bewaken. Het was dezelfde man die haar enkele uren eerder had geschopt en voor 'lui varken' had uitgescholden. De vijf anderen waren nog geen drie minuten in het bos verdwenen of hij kwam al op Obaa af.

Het meisje zat tegen de zijkant van de grote boot geleund. Ze schrok toen ze de blik in de ogen van de krijger zag. Ze kende de man wel. In het dorp viel hij vaak jonge meisjes lastig. Daar kon ze hem uit de weg gaan, of weglopen, maar hier ging dat niet. Ze probeerde een zo boos mogelijk gezicht te trekken, maar hij keek haar niet eens aan. Hij trok haar weg van de boot en duwde haar plat op de grond. Zonder een woord te zeggen schopte hij haar benen uit elkaar. Ze lag achterover op haar geboeide handen. De man liet zich op de grond zakken en scheurde het rokje van haar lijf.

Obaa trok één been op, zover als de ketting dat toeliet, en trapte de man toen met al haar kracht middenin zijn gezicht. Hij tui-melde achteruit en gaf een kreet van pijn en schrik. Zijn neus was waarschijnlijk gebroken, het bloed gutste eruit. Hij ging staan, haalde voorzichtig de rug van zijn hand over zijn gezicht en keek verbijsterd naar al dat bloed.

Obaa schoof achteruit tot ze niet verder kon.

'Hoe durf je, smerig varken...?' De man deed een paar passen in haar richting. Het bloed liep in een straal van zijn kin op zijn borst. Ineens had hij een mes in zijn hand.

Zwaar ademend wachtte Obaa tot hij vlakbij haar was. Toen schopte ze opnieuw. Haar hiel raakte zijn knieschijf. Ze kon horen hoe daarbinnen iets knapte.

Weer schreeuwde de man het uit. Het mes viel uit zijn hand. Hij deed een stap achteruit, zakte door het gewonde been, probeerde zich om te draaien, struikelde en viel achterover op zijn rug. Daarbij kwam zijn hoofd op een steen terecht. Dat maakte een vreemd, angstaanjagend geluid. De man bewoog nog even en lag toen heel erg stil.

Obaa trilde over haar hele lichaam. Ze keek naar het dode lichaam dat aan haar voeten lag en voelde zich misselijk worden. Ze schoof weg tot ze aan de andere kant van de boot was. Toen deed ze haar ogen dicht en probeerde nergens aan te denken.

Toen Kofi en de anderen een uur of wat later terugkeerden uit het bos was het al bijna donker. Obaa zag direct dat de jacht weinig had opgeleverd. Een paar kleine vogels en wat half bedorven fruit. Het hart bonsde in haar keel. Wat zou er nu gebeuren?

De mannen keken onthutst naar het lijk dat naast de boot lag. Het zag er vreselijk uit. Het gezicht en de borst van de man waren overdekt met bloed, één been lag in een rare houding opzij gevouwen. De krijger had zo te zien een gevecht op leven en dood geleverd met tegenstanders die hem zwaar hadden toegetakeld. Zijn mes lag naast hem. De mannen spiedden argwanend rond, klaar om hun speren te gebruiken. De daders waren vast nog in de buurt.

Pas toen het minutenlang stil bleef en ook een snelle zoektocht naar menselijke sporen in de omgeving niets had opgeleverd, ging Kofi naar Obaa toe, die al die tijd stilletjes in de schaduw van de boot was blijven zitten. Ze besloot niet te liegen.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg Kofi. Het klonk niet eens onvriendelijk.

‘Ik moest wel. Hij wilde...’ Obaa aarzelde. Ze dacht: Kofi ziet mijn gescheurde rok en dan begrijpt hij het wel.

‘Wat? Heb jij...’ Kofi hapte naar adem. Hij keek naar het toegelakte lijk en toen weer naar Obaa. Hij begreep er niets van.

‘Ik heb hem geschopt en hij viel,’ bekende Obaa.

‘Lieg niet,’ schreeuwde de oude jager. ‘Dat kan niet. Wat is hier gebeurd? Wat heb je gedaan? Waren het toverkunsten?’

‘Hij viel. Echt waar,’ riep Obaa. ‘Ik kon er niets aan doen. Hij viel, en toen was hij dood.’

De andere krijgers kwamen aanlopen.

‘Het is haar krah,’ zei er een. ‘Ze heeft een hele sterke krah. Daar kunnen wij niet tegenop.’

‘Die heeft ze van haar witte vader,’ meende een ander.

‘We moeten oppassen, ze maakt ons allemaal dood,’ zei de derde. Hij rolde angstig met zijn ogen.

Obaa keek schuw omhoog. ‘Het is heus waar,’ zei ze. ‘Hij viel, hij viel echt. Ik deed niets. Ik schopte alleen, omdat...’

‘Je liegt,’ zei Kofi. ‘Je hebt altijd gelogen en nu lieg je weer. Maar wacht maar: in Nananom Pow Mu krijgen ze jou wel klein.’